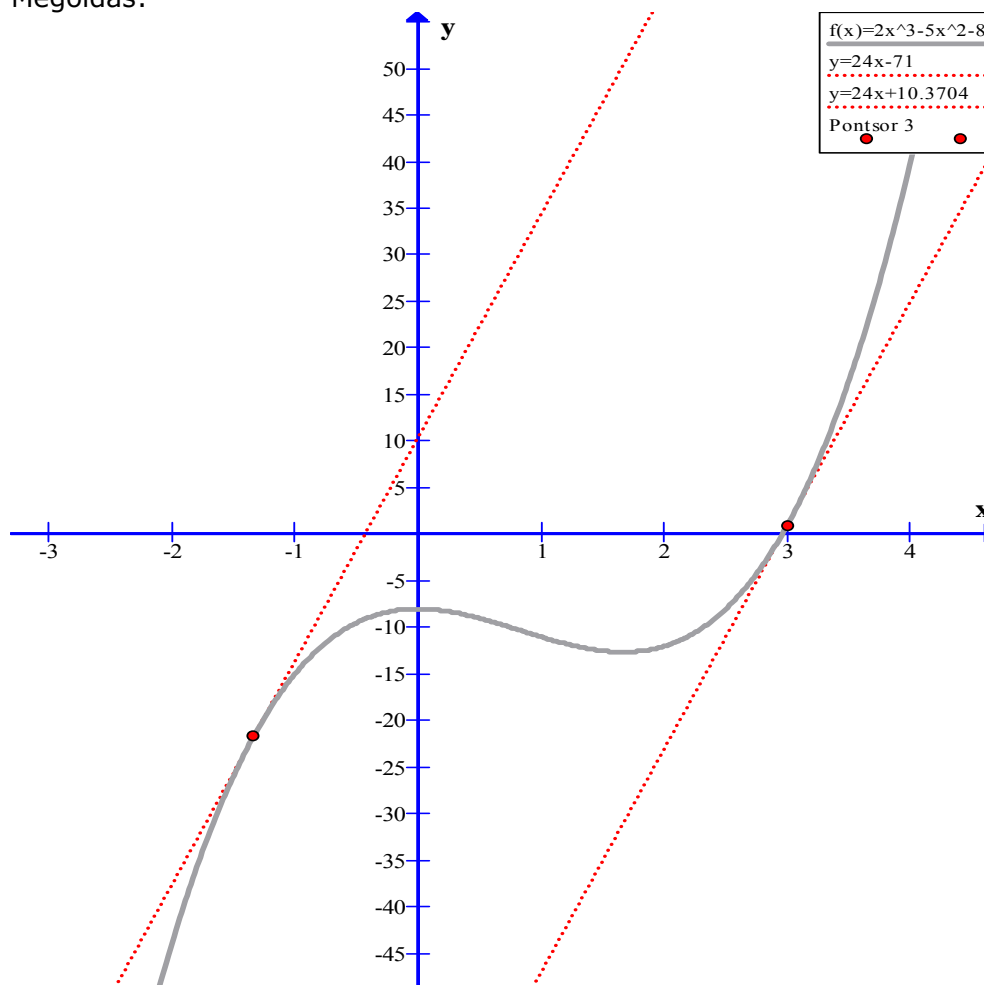

1. Határozza meg az $y = 2x^3 - 5x^2 - 8$ függvény grafikonjának az $y = 24x + 2009$ egyenessel párhuzamos érintőit!

Megoldás:

A megadott egyenes meredeksége 24, tehát keresünk a függvény grafikonján olyan pontokat amelyekben a derivált értéke = 24

$y' = 6x^2 - 10x$, keressük azokat az x -eket ahol $y' = 6x^2 - 10x = 24$, azaz $6x^2 - 10x = 24$, innen $6x^2 - 10x - 24 = 0$,

$$x_{1,2} = \frac{10 \pm \sqrt{676}}{12} \quad x_{1,2} = \frac{10 \pm 26}{12}, \quad x_1 = 3, \quad x_2 = -\frac{4}{3} = -1,3333$$

Tehát két lehetséges hely pont $x_1 = 3$ és $x_2 = -\frac{4}{3}$. Meg kell határozni ezekben a

pontokban a függvény értékét. $f(x_1) = 2 \cdot 3^3 - 5 \cdot 3^2 - 8 = 1$,

$$f(x_2) = 2 \cdot \left(-\frac{4}{3}\right)^3 - 5 \cdot \left(-\frac{4}{3}\right)^2 - 8 = -21,6296$$

Tehát az egyik pont $P_1 = (3; 1)$ a másik pont $P_2 = \left(-\frac{4}{3}; -21,6296\right)$

A függvény egy adott x_0 értékéhez tartozó pontján átmenő érintő egyenlete:

$$y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0), \text{ de jelene esetben éppen úgy határoztuk meg a pontokat,}$$

$$\text{hogy } f'(x_0) = 24$$

$$\text{behelyettesítve } x_1 = 3, \text{ az érintő egyenlete: } y - 1 = 24(x - 3), \text{ azaz } \boxed{y = 24x - 71},$$

$$\text{behelyettesítve } x_1 = -\frac{4}{3}, \text{ az érintő egyenlete: } y + 21.6296 = 24\left(x + \frac{4}{3}\right) = 24x + 32, \text{ azaz}$$

$$\boxed{y = 24x + 10,3704},$$

2.

$$\text{a. } f(x) = \sqrt[3]{7x^{-2} + 2^x + tg3x}, \quad f'(x) = \frac{1}{3}(7x^{-2} + 2^x + tg3x)^{-\frac{2}{3}} \left(-14x^{-3} + \ln 2 \cdot 2^x + \frac{1}{(\cos 3x)^2} \cdot 3 \right)$$

$$\text{b. } g(x) = \frac{(x^3 + 8e^{5x} + 6x) \ln 7x}{\cos 2x + 10}$$

$$g'(x) = \frac{\left[(3x^2 + 40e^{5x} + 6) \ln 7x + (x^3 + 8e^{5x} + 6x) \frac{1}{x} \right] (\cos 2x + 10) - [(x^3 + 8e^{5x} + 6x) \ln 7x] (-2 \sin 2x)}{(\cos 2x + 10)^2}$$

3. Vizsgálja meg az $f(x) = x \cdot e^{\frac{x}{3}}$ függvényt a következő szempontok szerint:

- mely intervallumban növekvő ill. csökkenő?
- mely intervallumban konvex ill. konkáv?
- Van-e szélsőértéke és ha igen hol?

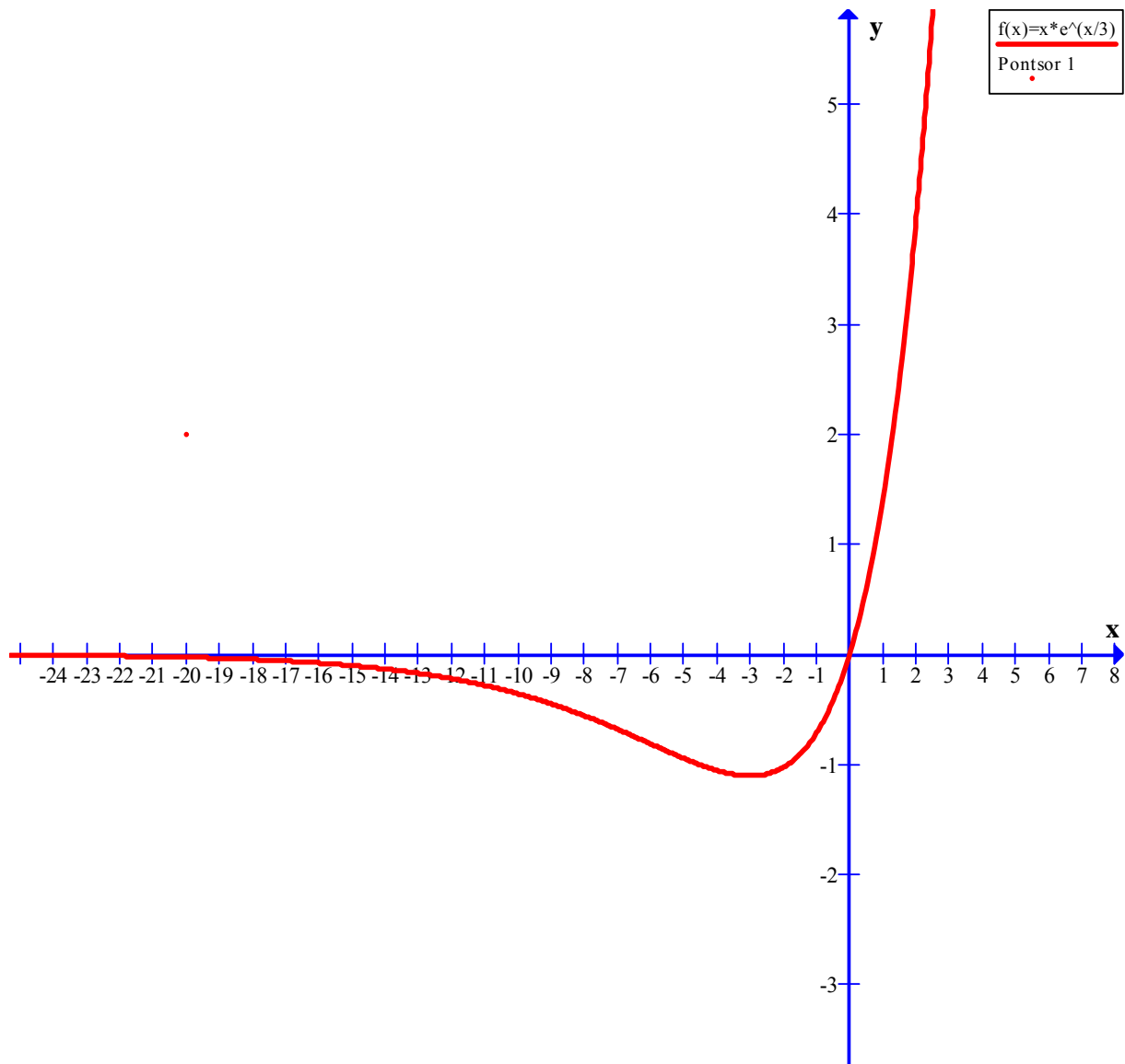
$$f(x) = x \cdot e^{\frac{x}{3}} \quad f'(x) = e^{\frac{x}{3}} + x \cdot e^{\frac{x}{3}} \frac{1}{3} = e^{\frac{x}{3}} \left(1 + \frac{x}{3} \right), \quad f'(x) = 0$$

$$e^{\frac{x}{3}} \left(1 + \frac{x}{3} \right) = 0, \quad e^{\frac{x}{3}} \neq 0, \quad \frac{x}{3} = -1, \quad x = -3$$

$$f''(x) = \frac{1}{3} e^{\frac{x}{3}} \left(1 + \frac{x}{3} \right) + e^{\frac{x}{3}} \frac{1}{3} = e^{\frac{x}{3}} \frac{1}{3} \left(2 + \frac{x}{3} \right), \quad f''(x) = 0, \quad \left(2 + \frac{x}{3} \right) = 0 \quad \frac{x}{3} = -2, \quad x = -6$$

	$(-\infty, -6)$	-6	$(-6, -3)$	-3	$(-3, \infty)$
$f(x)$	Csökken, konkáv	inflex	Csökken konvex	min	Nő konvex
$f'(x)$	-	-	-	0	+
$f''(x)$	-	0	+	+	+

Tehát a függvény szig. monoton csökken $(-\infty, -3)$ intervallumban, szig. monoton nő $(-3, +\infty)$ intervallumban, minimuma van az $x = -3$ pontban..
 Tehát a függvény konkáv $(-\infty, -6)$ intervallumban, konvex $(-6, +\infty)$ intervallumban, inflexiós pontja van az $x = -6$ pontban..

---

4. $y = \sqrt{10x}$

A parabola egy tetszőleges pontjának $(x, \sqrt{10x})$ és a $(8, 0)$ pontnak a távolsága:

$$d = \sqrt{(x-8)^2 + (\sqrt{10x}-0)^2} = \sqrt{(x-8)^2 + 10x} = \sqrt{x^2 - 6x + 64},$$

$d' = \frac{1}{2\sqrt{x^2 - 6x + 64}}(2x - 6)$, $d' = 0$, ha $x = 3$, tehát a $(3, \sqrt{30})$ pontja van a legközelebb az adott ponthoz.